

et Tidspunkt, hvor den melder sig med fuld Styrke og kan komme til at virke ganske anderledes stærkt og skadeligt paa de Interesser, som de ærede Medlemmer her i Tinget kæmper for at bevare. En saadan Udvikling lader sig i Længden alligevel ikke standse, der maa komme et Tidspunkt, da man maa give efter for den. Jeg sympatiserer i Virkeligheden principielt med det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Lauridsen), for saa vidt som han ønskede dette, at den, der kommer her til Landet for at tilbyde Købmændene og Fabrikanterne sine Varer, i Virkeligheden burde have Lov til uhindret at rejse overalt, i By og paa Land, og søge sine Kunder, hvor han kunde finde dem. Jeg tiltræder principielt dette Standpunkt, men med den Begrænsning, at det forekommer mig at være fuldkommen naturligt og rigtigt, at denne rejsende maa bidrage til det offentliges Udgifter paa samme Maade som her i Landet boende næringsdrivende, der betaler Afgift af deres Indtægt og Formue til Stat og Kommune; det er fuldt berettiget at afkræve de udenlandske rejsende en Afgift for den Ret, man giver dem til at drive Forretning her i Landet. Og naar det ærede Medlem udtalte, at han syntes, at Afgiften var for høj, er dette naturligvis en Skønssag. Men det forholder sig i alt Fald ikke saaledes, som det ærede Medlem udtalte, at de skal betale 150 Kr. om Maanedn eller 1,800 om Aaret, thi i Lovforslaget staar der, at man kan løse et Adgangskort for 1,000 Kr. om Aaret, de 150 Kr. om Maanedn kan altsaa kun blive til 1,000 Kr. om Aaret. Men dertil er yderligere at sige, at det kun i meget faa Tilfælde vil være nødvendigt for en rejsende at løse Aarskort; som Regel vil han kunne klare sig med to Gange at løse et Maanedskort, altsaa i alt 300 Kr., og hvis han driver en meget omfattende Forretning, vil han dog, som Regel, kunne klare sig med et to Gange 6 Ugers Kort, d. v. s.: 450 Kr. Det ærede Medlem var ikke tilfreds med de Bestemmelser, der nu er optagne i Lovforslaget om Hoteller og Pensionater, og frygtede aabenbart for, at den Berettigelse, der her er givet Ministeriet til at benytte sig af Medhjælp fra den Side, skulde føre til et særlig utiltalende Polititilsyn, som vilde komme til at virke lige saa ubehageligt paa de rejsende, som den nuværende Tilstand virker. Og derfor maa jeg sige til det ærede Medlem, at dette slet ikke har

været Meningen. Det er Meningen at benytte den Fremgangsmaade, som man benytter andre Steder, bl. a. i Norge, hvor man indskrænker sig til at paalægge Hoteller og Pensionater, som modtager fremmede handelsrejsende, ved et Kort paa deres Bord at underrette dem om, hvorledes de har at forholde sig, naar de vil gøre Forretning i Landet. Det behøver altsaa ikke at blive generende i nogen Henseende for Indehaverne af disse Virksomheder.

Med Hensyn til Handelsomraadet er der jo sket den Ændring i Lovforslaget fra i Fjor, at i Stedet for at sætte den faste Grænse med købstadmæssig Bebyggelse og 2,000 Indbyggere, skulde det nu være overladt til Ministeriets Skøn at bestemme, hvilke Byer paa Landet Handelsomraadet skulde gælde, og den Ændring er stillet fra Ministeriets Side, fordi det forekommer mig rigtigt og naturligt, at man, naar det dog nu viser sig saa vanskeligt at faa en Lov af den Beskaffenhed til at passere Rigsdagen, ogsaa aabner den fremtidige Udvikling rimelige Muligheder indenfor Lovens Grænse. Forholdet er i dette Øjeblik, at det Standpunkt, som det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Lauridsen) indtager, og det, som jeg principielt kunde ønske at støtte, ikke for Tiden lader sig gennemføre, og det strider ogsaa saa stærkt imod, hvad der endnu er den almindelige Opfattelse paa dette Omraade, at det ikke vil være gør ligt og maaske heller ikke tilraadeligt at gennemføre en Foranstaltning paa dette Grundlag, men man erkender fra alle Sider, at der rundt omkring paa Landet er opvokset Byer, som i alt væsentligt er at sidestille med Købstæderne, og som derfor ogsaa bør have tilsvarende Rettigheder. Det har allerede fundet Udtryk i Lovforslaget, saaledes som det blev vedtaget i 1911; men det forekommer mig, som sagt, at man bør give Plads for den videre Udvikling, og det, jeg altsaa havde tænkt mig, hvis dette Lovforslag bliver til Lov, er at optage de forskellige Byer paa en Fortegnelse efter den Hovedregel, at de skal have 2,000 Indbyggere og have en købstadmæssig Bebyggelse, men dog saaledes, at naar enkelte Stationsbyer eller Handelspladser maaske i særlig Grad opfylder det ene af Vilkaarene, nemlig dette om købstadmæssig Bebyggelse, skulde det ikke være en ubetinget Hindring, at de f. Eks. kun har 1,600 eller 1,800 Indbyggere, da det jo i Virkeligheden ikke gør nogen stor Forskel. Det er meget rigtigt, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds